

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika HSP

Zagreb, 21. veljače 2005.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: **Prijedlog Zaključka Hrvatskog sabora o proglašenju
Jadranskog mora za Posebno osjetljivo morsko područje - PSSA**

Na temelju članaka 128., 122. i 177. Poslovnika Zastupničkog doma Hrvatskog sabora podnosimo:

**Prijedlog Zaključka Hrvatskog sabora o proglašenju Jadranskog mora
za Posebno osjetljivo morsko područje - PSSA**

Na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će predlagači ovog zaključka, članovi Kluba zastupnika HSP u Hrvatskom saboru.

za Klub zastupnika HSP

dr.sc. Tonči Tadić

**Prijedlog Zaključka Hrvatskog sabora o proglašenju Jadranskog mora
za Posebno osjetljivo morsko područje - PSSA**

Hrvatski sabor na svojoj _____ sjednici održanoj _____
nakon provedene rasprave donosi slijedeći

ZAKLJUČAK

- 1. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da pokrene međunarodnu diplomatsku inicijativu radi proglašenja Jadranskog mora za Posebno osjetljivo morsko područje - PSSA u skladu sa smjernicama Međunarodne pomorske organizacije.**
- 2. Vlada Republike Hrvatske treba nastojati da prijedlog za proglašenje Jadranskog mora za PSSA bude usuglašen i zajednički podnesen Odboru za zaštitu morskog okliša - MEPC pri Međunarodnoj pomorskoj organizaciji od strane svih jadranskih zemalja.**
- 3. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatska da u svezi s time sazove Jadransku konferenciju predstavnika vlada zemalja-članica Međunarodne pomorske organizacije čije teritorijalno more je dio Jadranskog mora: Hrvatske, Albanije, Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore, Italije i Slovenije.**

OBRAZLOŽENJE:

Uvodne napomene

Posebno osjetljivo morsko područje ili Particularly Sensitive Sea Area - PSSA je područje koje treba posebnu zaštitu kroz aktivnost IMO radi svog značaja i prepoznatih ekoloških, socio-ekonomskih ili znanstvenih razloga, jer to područje može biti ranjivo ili trajno oštećeno međunarodnom brodarskom aktivnošću.

Konvencija MARPOL 73/78 u svojim Dodacima (Aneksima) I, II i V definira Posebno osjetljivo morsko područje (Particularly Sensitive Sea Area - PSSA) prema vrsti zagađenja koje pokriva svaki od njenih Dodataka.

PSSA se u MARPOL konvenciji definira kao:

"morsko područje gdje je iz priznatih tehničkih razloga obzirom na njegove oceanografske i ekološke uvjete, te obzirom na poseban karakter pomorskog prometa, nužno usvojiti posebne pravne postupke spriječavanja zagađenja mora uljem, štetnim tekućinama ili otpadom."

PSSA može obuhvatiti pomorske zaštićene zone više država ili čak čitava zatvorena ili poluzatvorena mora. Određivanje nekog dijela mora kao PSSA treba ipak biti utemeljeno na

zadovoljavanju niza jasnih uvjeta.

Međunarodna brodarska aktivnost i morski okoliš

Brodarske aktivnosti mogu činiti rizik općenito za morski okoliš, a posebno još i više u ekološki osjetljivim područjima.

Ekološki rizici povezani sa brodarstvom su:

- a. izljevi tijekom pretovara i plovidbe
- b. namjerna ili nenamjerna zagađenja (pri nesrećama)
- c. fizičko oštećivanje morskog okoliša i staništa morskih organizama

Tijekom rutinske plovidbe ili pretovara brodovi mogu ispustiti različite tvari izravno u morski okoliš ili neizravno putem atmosfere. Tvari koje zagađuju more uključuju ulje i uljne mješavine, otrovne tekućine, otpadne vode, smeće, otrovne krute tvari, zaštitne boje i premaze, strane organizme itd. Mnoge od spomenutih tvari mogu nepovratno uticati na morski okoliš i na život u moru.

Zagađenje također može biti posljedica nesreće na brodu, potonuća ili nasukavanja.

Pored toga, brodovi mogu naškoditi morskome okolišu i životu u moru svojim prolaskom - zamućivanjem vode ili udarom.

Procedura za određivanje PSSA

IMO je jedino međunarodno tijelo odgovorno za određivanje PSSA i za usvajanje posebnih zaštitnih mjera.

Prijedlog IMO-u za određivanje nekog područja mora za PSSA i za usvajanje zaštitnih mjera, ili za dopunu postojećih odluka IMO u vezi nekog PSSA, može biti podnesen jedino od strane vlada zemalja-članica IMO.

Odbor za zaštitu morskog okoliša (Marine Environment Protection Committee - MPEC) pri Međunarodnoj pomorskoj organizaciji (International Maritime Organization - IMO) počeo se baviti pitanjem PSSA temeljem odluka Međunarodne konferencije o tankerskoj sigurnosti i sprječavanju zagađenja iz 1978. Rasprave o PSSA trajale su od 1986. do 1991. i završile usvajanjem zasebnih Smjernica za doznačivanje Posebnih područja (Special Areas - SA) i Smjernica za određivanje Posebno osjetljivih morskih područja (Particularly Sensitive Sea Areas - PSSA).

Vlade zemalja-članica koje žele da IMO odredi neko područje mora za PSSA podnose svoj prijedlog odboru MPEC, temeljem posebnih kriterija IMO, predlažući ujedno zaštitne mjere u skladu s dosadašnjom praksom u IMO.

Uvjeti za proglašenje PSSA

Uvjeti za proglašenje PSSA mogu se podijeliti u tri kategorije:

1. Oceanografske uvjete
2. Ekološke uvjete i
3. Karakteristike pomorskog prometa.

U prijedlogu proglašenja PSSA mora biti podnesena informacija uz svaku od ovih skupina uvjeta.

Oceanografski uvjeti

PSSA može biti morsko područje koje radi svojih oceanografskih karakteristika može uzrokovati priliv ili koncentriranje štetnih tvari u vodi ili sedimentima u tom području, što uključuje:

1. poseban sustav morskih struja ili posebna stratifikacija temperature i saliniteta mora

2. dugo vrijeme zadržavanja štetnih tvari radi slabe izmjene mora
3. ekstremni uvjeti zaleđenosti ili
4. posebni smjer vjetra

Ekološki uvjeti

Ekološki uvjeti su uvjeti koji ukazuju da je potrebna posebna zaštita:

1. osiromašenih, ugroženih ili skoro istrijebljenih vrsta morskih organizama
2. područja visokog prirasta morskih organizama ključna za hranidbeni lanac u moru
3. područja mriještenja ili razmnožavanja morskih organizama i područja koja predstavljaju selidbene pravce ptičjih vrsta ovisnih o moru ili staništa morskih sisavaca
4. rijetkih ili osjetljivih morskih ekosustava kao što su koraljni grebeni, obalne poplavljene šume, naselja algi ili močvare i
5. ključna staništa morskih organizama uključujući riblje resurse i područja od iznimne važnosti za održavanje velikih morskih ekosustava.

Karakteristike pomorskog prometa

Morsko područje koristi se za brodski promet vodeći računa da ispuštanje štetnih tvari sa brodova, inače dopušteno u drugim područjima u skladu sa zahtjevima MARPOL konvencije, u ovom području nije prihvatljivo, obzirom na postojeće ekološke i oceanografske uvjete. Zahtjevi određivanja nekog morskog područja kao PSSA mogu postati učinkoviti tek nakon uspostave postrojenja za prihvat štetnih tvari sa brodova.

Pored toga, pri podnošenju prijedloga za proglašenje nekog područja za PSSA treba uzeti u obzir koliko je stanje zagađenosti uzrokovano i drugim izvorima npr. zagađenjem sa kopna, potapanjem otpada, kao i taloženjem štetnih tvari iz atmosfere.

Prijedlozi proglašenja PSSA biti će dodatno osnaženi ako su već na snazi (ili će biti na snazi) mjere za spriječavanje, smanjivanje i nadzor zagađenja morskog okoliša, posebno ako te mjere provode ili žele provoditi sami zagađivači.